

Ko je časa za po-govor na pretek, nasveti logopedinje

Spoštovani starši in skrbniki,

Verjamem, da ste razumeli bistvo ukrepov za preprečevanje širjenja novega koronavirusa in da preživljate čas doma s svojo družino ob kakšni družabni igri, knjigi, filmu, glasbi. Dobili smo priložnost za skupno preživljanje časa v družinskem krogu in zakaj ne bi nastalo situacijo sprejeli kot izziv in čas posvetiti družini in sebi?

Mogoče vam prav pride kakšen moj nasvet oziroma ideja.

Govorno jezikovni razvoj pri mlajših otrocih lahko spodbujate skozi vsakodnevno **komunikacijo in interakcije**. Bodite pozorni na vzpostavljanje in zadrževanje očesnega stika z otrokom. Sledite otrokovemu interesu. Komentirajte tisto kar delate, uporabljajte enostavne besede, kratke in jasne stavke. Pokažite otrokom slike ali predmete o katerih govorite, pritegnite njihovo pozornost z neobičajnimi akcijami. Komentirajte tisto, kar vaš otrok pravkar počne, širite otrokove izjave tako, da njegov stavek ponovite in dodate še eno besedo. Nudite mu dve izbiri: »Želiš ali?« S tem mu ponudite možnost izbire in pravilne ponovitve besed.

Ne hitite, počakajte in otroku omogočite čas za odgovor. Učite otroke, da vas posnemajo.

Tako kot se odrasli učimo ob delu, se otroci učijo ob igri. Skozi igro lahko spodbujamo tudi govorno jezikovni razvoj. Izbor in način igre prilagodite otrokovemu interesu in sposobnostim.

Igra je veliko bolj zanimiva, če posnemamo (tako govorno kot tudi gibalno) zvoke ali glasove figuric oziroma predmetov. V komunikaciji z otrokom upoštevajte njegove zmožnosti in mu dajte dovolj časa, da odgovori na način, ki ga zmore. Da bi bila igra bolj učinkovita, ji dajte strukturo in vnaprej postavite pravila.

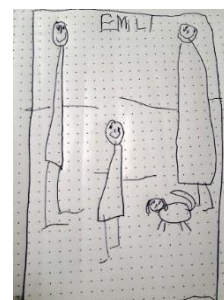
Najboljša igrača je tista, ki jo skupaj naredijo starši in otrok.

Med skupnim delom se vzpostavlja komunikacija in gradi odnos z otrokom. Skozi takšno igro otrok razvija govorne veščine, izboljšuje pozornost in razvija motoriko.

Ideja: lutke iz nogavic so priložnost za domače lutkovno gledališče.

Slikanica je za otroke okno v svet. V svet domišljije, novih spoznanj, novih besed, čustev, prijateljev, v svet v katerem je vse mogoče. Ob slikanici otrok razvija opazovanje in koncentracijo, pomnjenje in logično razmišljanje. Otrok povezuje pisano in izgovorjeno besedo, oziroma sliko in pojem. Razvija tudi sposobnost, da se vživi v različne situacije ali poistoveti s katerim od junakov. Za mlajše otroke izberite slikanice z enostavnimi ilustracijami, pri starejših otrocih pa je važno, da ilustracije spremlja besedilo. Tekst slikanice mora biti primeren razvojni dobi otroka, zanimiv in razumljiv.

Ideja: zakaj ne bi sami ustvarili slikanico, risanje naj spremlja pripovedovanje zgodbe, ustvarili boste otrokovo unikatno slikanico...

Ideje za kreativno branje

- igrajte se papigo (medtem, ko berete, naj otrok ponavlja za vami stavek za stavkom)
- berite isto zgodbo (pesmico) na različne načine (hitro, jezno, z globokim glasom..)
- izmislite drugačen konec zgodbe
- ustavite se na napetem delu zgodbe in ugibajte kaj se bo zgodilo
- ime glavnega junaka zamenjajte za otrokovo ime
- ilustrirajte prebrano
- berite slikanice, knjige na neobičajnih mestih

Mobiteli, tablice in računalniki so zelo zanimivi za otroke. V obdobju omejenih družbenih stikov pa postanejo še posebej pomembno orodje komunikacije. Otrokom predstavite primerne načine uporabe teh naprav (video klici s sorodniki, interaktivne oz. zabavno-poučne aplikacije, gledanje risank...) in jih ob tem spremljajte. Čas uporabe omejite. Nujno se je potrebno izogniti pasti zasvojenosti z računalniškimi igrami, ker ne spodbujajo neposredne komunikacije, interakcije in ustvarjalnosti. Osredotočite se predvsem na poučne programe za risanje, pisanje in urejevanje fotografij. To spodbuja interakcijo, ki je pomembna za razvoj kreativnega govora.

Nasvet: *po ogledani vsebini z velikim zanimanjem povprašajte otroka kaj je gledal, kaj se je novega naučil, posnemite kratek film o pospravljanju sobe in ga pošljite prijatelju, ipd.*

Če vaš otrok jeclja mu dajte dovolj časa, da izgovori tisto, kar želi povedati. Ne popravljajte ga, ne prekinjajte in ne dokončujte stavkov namesto njega. Ne govorite mu naj govori počasi in jasno. V vsakodnevni komunikaciji skušajte biti sproščeni in tišji. Naj to velja za vse družinske člane. Otroku z lastnim primerom pokažite kako je potrebno govoriti. Pokažite otroku, da je važno kaj pove ne kako pove. Povejte mu, da naj se ne sramuje načina svojega govora. Vsak dan si vzemite čas in se z otrokom sprostite v tišini. Ugasnite mobilni telefon, tablico, računalnik, tv. Spodbujajte razvoj fine motorike skozi različne aktivnosti: modelirajte s plastelinom, sestavljajte kocke...s spodbujanjem fine motorike rok spodbujamo fino motoriko govoril. Spodbujajte govorno jezikovni razvoj skozi branje slikanic. Pri vzgoji se obnašajte enako kot do otroka, ki ne jeclja, saj jecljanje ne prinaša vzgojnih privilegijev.

Verjamem v vašo ustvarjalnost in iznajdljivost, dragi starši. Vi najbolj poznate vašega otroka, vi najbolj veste, kako pritegniti njegovo pozornost in jo usmeriti v razvoj določenih sposobnosti. V vsakodnevnem hitenju nam pogosto zmanjkuje časa, predvsem za potrpljenje in vztrajnost. Zdaj pa mnogi med vami to priložnost imate, zato jo izkoristite na najboljši možni način. Bodite potrpežljivi z vašim otrokom!

Lepo vas pozdravljam,

Herta Filipič Stojanović, prof. def., spec. klinične logopedije